

महाराष्ट्र शासन

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र. १९६७, मुंबई ४०० ००९.

दूरध्वनी क्र. ०२२-६८५९७४७५/४९०/४६५/४९२

ईमेल - desk10@dtmaharashtra.gov.in वेबसाईट: https://www.dte.maharashtra.gov.in

परिपत्रक : कालमर्यादा दि. ०१/०७/२०२५

क्रमांक : १०/एडीएम/विद्यार्थी बदली/२०२५/२६७

दिनांक : 25 JUN 2025

विषय : शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये अभियांत्रिकी, वास्तुकला, औषधनिर्माणशास्त्र इ. पदविका संस्थेतील विद्यार्थ्यांचे पहिल्या वर्षानंतर पाठ्यक्रम बदल व पहिल्या/दुसऱ्या वर्षानंतर संस्था बदल करणेबाबत

संदर्भ : शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील पदविका अभ्यासक्रमाचे माहिती पुस्तक

या संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील अभियांत्रिकी, वास्तुकला, औषधनिर्माणशास्त्र इ. पदविका अभ्यासक्रमांच्या संस्थांमधील विद्यार्थ्यांचे पहिल्या वर्षानंतर पाठ्यक्रम बदल, तसेच पहिल्या व दुसऱ्या वर्षानंतर संस्था बदल करण्याची बाब माहिती पुस्तकामध्ये नियम क्र. १६ अन्वये नमूद करण्यात आलेली आहे. सदर नियमाची प्रत सोबत माहितीसाठी जोडली असून त्यानुसार पाठ्यक्रम व संस्था बदलासाठी प्रमुख पात्रता खालीलप्रमाणे आहे.

क्र.	वर्ष	विनंती	पात्रता
१	दुसरे वर्ष	अभियांत्रिकी, वास्तुकला, औषधनिर्माण-शास्त्र पदविका पाठ्यक्रम / संस्था बदल	प्रथम व द्वितीय सत्र उत्तीर्ण किंवा उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक विषयापैकी एका विषयात अनुत्तीर्ण, पाठ्यक्रम/संस्था बदलीस विनंती केलेल्या शाखेत संबंधित संस्थेत रिक्त जागांची उपलब्धता
२	तिसरे वर्ष	संस्था बदल	प्रथम वर्ष उत्तीर्ण, द्वितीय वर्षाच्या परीक्षेमध्ये तृतीय व चतुर्थ सत्र उत्तीर्ण किंवा उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक विषयापैकी एका विषयात अनुत्तीर्ण, संस्था बदलीस विनंती केलेल्या संस्थेतील संबंधित वर्ग शाखेत रिक्त जागांची उपलब्धता

२. पाठ्यक्रम बदल व संस्था बदलासाठी नियमानुसार पात्र इच्छुक विद्यार्थ्यांनी त्यांचा अर्ज (अर्जाचा नमुना Annexure A) ज्या शैक्षणिक संस्थेत पाठ्यक्रम बदल / संस्था बदल पाहिजे, अशा शैक्षणिक संस्थेकडे खालील कागदपत्रांसह दि. ०१ जुलै, २०२५ पर्यंत ऑनलाईन / ऑफलाईन पद्धतीने सादर करावा. सदर दिनांकानंतर तसेच अपूर्ण अर्ज किंवा आवश्यक प्रमाणपत्र / कागदपत्रांविना सादर केलेल्या अर्जाबाबत काहीही न कळविता, असे अर्ज दप्तरी दाखल तथा नस्तीबद्ध करण्यात येतील याची नोंद घ्यावी. ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज सादर करण्याबाबतची माहिती सोबत जोडलेल्या Annexure C मध्ये देण्यात आलेली आहे. पाठ्यक्रम बदल व संस्था बदलासाठी आवश्यक कागदपत्रांची यादी खालीलप्रमाणे आहे.

क) संस्था बदलासाठीचा अर्ज (सोबत जोडलेल्या नमुन्यात)

ख) सध्या शिक्षण घेत असलेल्या संस्थेचे ना-हरकत प्रमाणपत्र

ग) बदलीने प्रवेश देणाऱ्या संस्थेचे ना-हरकत प्रमाणपत्र

घ) ज्या वर्षासाठी (दुसरे/तिसरे) संस्थाबदलासाठी अर्ज केला आहे, त्या वर्षापूर्वीच्या सर्व सत्रांच्या गुणपत्रिकांच्या साक्षांकित प्रती

ड) महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ यांचे पात्रता प्रमाणपत्र (आवश्यकतेनुसार)

च) शिक्षणात खंड असल्यास ज्या शैक्षणिक संस्थेतील शैक्षणिक खंड आहे त्या संस्थेच्या प्राचार्यांनी दिलेले खंड प्रमाणपत्र (Gap Certificate) किंवा रु. ५००/- च्या स्टॅप पेपरवर शिक्षणातील खंडाबाबत प्रतिज्ञापत्र.

छ) प्रथम वर्ष किंवा थेट द्वितीय वर्ष प्रवेशाचे ऑलॉटमेंट लेटर (उपलब्ध असल्यास).

ज) संस्था बदल करण्यासाठीचे कारण या पृष्ठार्थ पुरावे

३. संस्था बदलाकरीताच्या अर्जासोबत परिच्छेद क्रमांक २ (क ते ज) नमूद केलेल्या कागदपत्रांसह परिपूर्ण अर्जाचा विचार करण्यात येईल. अपूर्ण अर्ज किंवा आवश्यक प्रमाणपत्र / कागदपत्रांविना सादर केलेले अर्जाबाबत काहीही न कळविता असे अर्ज दप्तरी दाखल तथा नस्तीबध्द करण्यात येतील, याची नोंद घ्यावी.
४. विद्यार्थ्यांनी सध्या शिक्षण घेत असलेल्या शैक्षणिक संस्थेकडून फक्त ना-हरकत प्रमाणपत्र घ्यावे, लिव्हिंग सर्टीफीकेट घेऊ नये, संस्था बदलाचे आदेश पारित झाल्यानंतरच लिव्हिंग सर्टीफीकेट घ्यावे.
५. प्रथम / द्वितीय वर्षात एकदा प्रवेश घेतलेला विद्यार्थी त्याच शैक्षणिक वर्षात इतर कोणतीही संस्था बदलून मागण्यास पात्र असणार नाही.
६. विद्यार्थ्यांना विद्यमान संस्थेमधून दुसऱ्या कोणत्याही संस्थेमध्ये बदलून जाण्याची तरतूद माहिती पुस्तिकेतील अनुसूची-५ मध्ये नमूद करण्यात आली आहे. (सोबत प्रत जोडण्यात येत आहे.)
७. अधिसंख्य (Over & Above) कोट्यातील जागेअंतर्गत प्रवेशित विद्यार्थी (Admitted under Supernumerary Quota seats) पाठ्यक्रम किंवा संस्था बदलासाठी पात्र नाहीत.
८. संस्था बदलासाठीच्या प्रक्रियेपूर्वी महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ यांचा किंवा संस्थेचा निकाल घोषित झाला नसेल तर, संबंधित विद्यार्थ्यांचा शाखा बदल, संस्था बदल इ. मागणीचा विचार करण्यात येणार नाही.
९. संस्था बदल ज्या संस्थेत पाहिजे आहे, त्याच संस्थेकडे विद्यार्थ्यांनी परिपूर्ण अर्ज जमा करावयाचा असून या कार्यालयाकडे किंवा सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालये यांचेकडे विद्यार्थ्यांनी थेट अर्ज करू नये. या कार्यालयाकडे किंवा सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालये यांचेकडे प्राप्त होणाऱ्या थेट अर्जावर कोणतीही कार्यवाही होणार नाही, याची नोंद घेण्यात यावी.
१०. संस्था बदलासाठीचा अर्ज जमा केल्यानंतर सदर अर्जावरील पुढील कार्यवाही तथा पाठपुरावा संबंधित संस्थेकडून करण्यात येणार असल्याने विद्यार्थी व पालकांनी या कार्यालयास किंवा सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालये यांचेकडे व्यक्तीशः भेट देऊ नये.
११. विद्यार्थ्यांनी संस्था बदलासाठीच्या विनंती अर्जात त्यांचा ई-मेल आयडी व मोबाईल क्रमांक नमूद करावा, जेणेकरून त्यांचे अर्जाच्या अनुषंगाने अधिकची माहिती आवश्यक असल्यास ती तात्काळ उपलब्ध करून घेणे शक्य होईल. तसेच त्यांची विनंती मान्य झाल्यास मान्यतेचे आदेश त्यांना ई-मेल द्वारे पाठविणे शक्य होईल.
१२. पाठ्यक्रम, संस्था स्थलांतरण विद्यार्थ्यांच्या विनंतीनुसार केल्यामुळे होणाऱ्या कोणत्याही शैक्षणिक परिणामास विद्यार्थी स्वतः जबाबदार राहिल.
१३. सध्या शिक्षण घेत असलेल्या संस्थेकडून मूळ प्रमाणपत्र घेण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यार्थी तथा त्याच्या पालकांची राहिल.
१४. संस्था स्थलांतरणामुळे पूर्वीच्या संस्थेतील फी परतावा किंवा अदा करावयाची असल्यास तसेच स्थलांतरणाच्या संस्थेत फी अदा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यार्थी तथा त्याच्या पालकांची राहिल.

(डॉ. विनोद मोहितकर)

संचालक

तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

प्रत : माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी रवाना :-

१. सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, अमरावती/छ.संभाजीनगर/मुंबई/नागपूर/नाशिक/पुणे. त्यांना कळविण्यात येते की, सदर परिपत्रक त्यांच्या विभागातील सर्व अभियांत्रिकी, वास्तुकला, औषधनिर्माणशास्त्र पदविका संस्थांना अग्रेषित करून संस्थेच्या संकेतस्थळी व सूचना फलकावर प्रसिध्द करण्याबाबत कळविण्यात यावे.
२. प्राचार्य, सर्व अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र पदविका महाविद्यालये, महाराष्ट्र राज्य- त्यांना कळविण्यात येते की, सदर परिपत्रक संस्थेच्या संकेतस्थळी व सूचना फलकावर प्रसिध्द करून पुढील उचित कार्यवाही कालमर्यादेत करण्यात यावी.
३. सचिव, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई
४. कार्यासन क्र.३, मुख्य कार्यालय, मुंबई. त्यांनी परिपत्रक संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावे.

ANNEXURE - A
APPLICATION FOR CHANGE OF COURSE OR INSTITUTION AFTER I OR II YEAR

1. Name of the Student (In Full) :
 2. Application ID :
 3. Academic year of Admission in the Present Institute :
 4. Whether Admission is under Supernumerary quota (Y/N) :
 5. Address for correspondence with :
Pin code & Telephone/Mobile Nos. (if any)
E-mail ID :
 6. Name of Parent Institute / Present Institute with DTE Code : DTE CODE _____
Name _____
 7. Course of Study Details : Year / Semester _____ Branch _____
Choice Code _____
 8. Details of the Result of last exam.
Branch	Year / Semester	Year of Passing	Summer / Winter	Full Pass/ Pass with one ATKT	Percentage	Affiliating Body
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
9. Details of backlog subjects (if any) :
 10. Name and DTE code of aspiring institute where admission by transfer is sought : DTE CODE _____
Name _____
 11. Branch & Year / Semester in which admission by transfer is sought : Branch / Course _____
Year / Semester _____
Choice Code _____
 12. Reasons for change of Institute/ change of branch : _____

I, the undersigned state that the information stated above is true to my knowledge and belief. I am fully aware that transfer / change of institute / branch is not a right and it is upto the authority to decide my case on the basis of merit.

Date : / /2025

Signature of Student

Name and DTE code of the Parent Institute / Present Institute: _____

No -----

Date :- / /2025

No Objection Certificate

Certified that information furnished by applicant (Name) _____ is verified from the record. His / Her admission was not under supernumerary quota / TFWS category.. This institute has no objection for his / her transfer from this college / institute.

Seal of College / Institute

Signature of Principal

Name and DTE code of the Aspiring Institute: _____

No -----

Date :- / /2025

No Objection Certificate

This institute has no objection & agrees to admit the above candidate Shri / Kum. _____ to the branch _____ to Year / Semester _____. After admitting all the internal students and ex-students and exhausting the claims of change of branch of internal candidates, the vacancies in ____ year and course _____ are _____ (Nos.) (Excluding 10% additional seats for direct Second year admission.) I have ascertained the eligibility of the candidate for the above mentioned admission.

Seal of College / Institute

Signature of the Principal

Note: Institute's NOC can be issued on the letter head of the College / Institute separately if desired so by Director / Principal.

Schedule V**The transfer of Student from the existing Institution to any other institution**

		Eligible for Transfer to Institution					
S.N	Existing Institution	Autonomous			Non-Autonomous		
		Government Institutions	Government Aided/ University Departments, University Managed Institutions	Unaided Institutions	Government Institutions	Government Aided/ University Departments, University Managed Institutions	Unaided Institutions
1	Autonomous	Government Institutions	Eligible	Eligible	Eligible	Eligible	Eligible
2		Government Aided/ University Departments, University Managed Institutions	Not Eligible	Eligible	Not Eligible	Eligible	Eligible
3		Unaided Institutions	Not Eligible	Eligible	Not Eligible	Not Eligible	Eligible
4	Non-Autonomous	Government Institutions	Not Eligible	Not Eligible	Eligible	Eligible	Eligible
5		Government Aided/ University Departments, University Managed Institutions	Not Eligible	Not Eligible	Not Eligible	Eligible	Eligible
6		Unaided Institutions	Not Eligible	Not Eligible	Not Eligible	Not Eligible	Eligible

seat and such seat shall become available for further allotment. If the candidate cancels admission on or before the last day for cancellation of seats with full fee refund as specified by the Competent Authority, the Institute shall refund the entire fees to the candidate after deduction of Rupees one thousand only towards processing charges and return all his original documents submitted to the Institute within two days from submission of duly signed copy of system generated application to the Institute;

- (b) Candidate shall not be entitled to any refund of his fee except the Security Deposit and Caution Money Deposit if the online cancellation is effected by the candidate after the last day for cancellation of seats with full fee refund as specified by the Competent Authority. Link for online cancellation for admission shall be deactivated after cutoff date. Candidate has to apply for cancellation of admission to the institute by submitting application to the Institute after the cutoff date;
- (c) No institution, who has in its possession or custody, of any document in the form of certificates or any other documents deposited with it by a person for the purpose of seeking admission in such institution, shall refuse to return such certificates or other document with a view to induce or compel such person to pay any fee or fees in respect of any course or program of study which such person does not intend to pursue or avail any facility in such institution. In such cases action shall be taken as per the directives given by the Government from time to time.
- (d) The institution shall not recover the fees for the subsequent years from the student seeking cancellation of his admission at any point of time.

16. Change of Course or Institution after First, Second Year.-

- (1) The Candidate seeking for a change in course or shift after successfully completing the First Year of studies or both first and second semester examination in full or failed in one of the heads of passing will be allowed to do so in the same institution subject to the availability of seats and changes will be carried out based on the marks of First Year or First and Second Semester together. The Principal shall be responsible for ascertaining the eligibility of the Candidates as laid down by the MSBTE for the course to which the Candidate is being transferred.

(2) Transfer of Candidates Course and / or Institution after first or second year shall be made in the following manner,-

- (a) The Candidate once admitted in first year or second year shall not be eligible for transfer to any other institution during the same academic year;
 - (b) The Candidate passing the first year (both first and second semester) or second year (both third and fourth semester) examinations in full or failed in one of the heads of passing are considered as eligible for transfer of institution or course, provided that for transfer after second year the candidate should have passed the first year;
 - (c) The transfer of Student from the existing Institution to any other institution shall be as per the Schedule-V;
 - (d) Transfer to Unaided Institutions.- The Principal of Unaided institution shall consider the Candidates from other institutions for transfer with prior approval from the Directorate of Technical Education on submission of No Objection Certificate (NOC) from institution, Eligibility Certificate from the MSBTE and vacancy position. The Principal or Director shall ascertain the eligibility of Candidates as laid down by the MSBTE for the course to which the Candidate is being transferred;
 - (e) No Application without recommendation of the Principal of Institution shall be entertained by the Directorate of Technical Education;
 - (f) If the result of the MSBTE or Institution is not declared before the process of transfer, Candidates of that Board or Institution will lose claim on transfer.
- (3) The candidate not fulfilling the eligibility criteria for transfer shall not be transferred to any institute in any circumstances.
- (4) The Candidates admitted under Supernumerary Quota seats are not eligible for change of Course or Institution.
- (5) The candidates from the educational institutions which are outside the purview of this Rules shall be eligible for transfer to the unaided private educational institutions subject to the fulfilment of eligibility criterion and

requirements as may be notified by the Government from time to time and the fulfillment of the conditions stated above in sub rule (2).

- (6) List of all transfers shall be communicated to the Competent Authority for final approval.

17. Fees and Concessions-

17.1 Fees Prescribed for Government and Non-Government Aided Institutes Fee structure for the academic year 2025-26 shall be as follows:

Fees	First year and Direct Second year admission of Post SSC Diploma Courses: Non Autonomous and Autonomous Government Institutes and Non-Government Aided Institutes	First year of Post HSC Diploma Courses: Non Autonomous and Autonomous Government Institutes and Non-Government Aided Institutes.
Tuition Fee	Rs. 6,000/- per year	Rs. 6,000/- per year
Development Fee	Rs. 1,000/- per year	Rs. 3,000/- per year
Other Fee	Rs. 550/- per year	Rs. 550/- per year
Total	Rs. 7550/- per year	Rs. 9550/- per year
Caution Money Deposits (Refundable)	Rs. 200/- as a Caution Money Deposit to be paid only once and not every year.	

- Rubber Technology course - A self financing course conducted at Government Polytechnic, Mumbai. This course shall be treated as un-aided programme and the rules for fees in case of private un-aided polytechnic shall be applicable to this course
- No tuition fee for SC/ST/VJ/DTNT(A)/NT(B)/NT(C)/NT(D)/SBC category candidates and for candidates admitted under TFWS. 50% tuition fee for OBC category candidates.

17.2 Fees Prescribed for Un-Aided Private Institutes

(a) For Open Category candidates

The interim fee structure for unaided private institutes shall be as approved by the Fee Fixation Committee/Fee Regulating Authority. The

ANNEXURE - C

Online Application System for the Transfer of Candidates for Diploma Courses 2025-26

(Refer link - <https://dsd25.dtemaharashtra.gov.in/>)

1. Instructions to the Candidates.

- a. The candidate must approach the parent institute to obtain a No Objection Certificate (NOC).
- b. The candidate shall then contact the prospective institute (where the transfer is desired), obtain the NOC, and submit the duly filled Application Form and submit to prospective institute.

2. Instructions to the Parent Institute from where candidate seeks for transfer

- a. The Institute shall update the result of the candidate and thereafter mark for transfer and upload the NOC.

3. Instructions to the Prospective Institute where candidates seek/aspiring for transfer

- a. The institute shall update the results of the candidates admitted to the institute for the previous year and confirm the vacancies after internal branch changes, if any.
- b. The institute shall collect the Application Forms for transfer, other relevant documents and verify the NOC issued by the Parent Institute.
- c. The institute will raise the request for the candidate who has submitted application for transfer in their institute.
- d. The institute shall update the details in the system and upload Candidate's Application Form along with NOC and required document.
- e. The institute will forward the request to RO through their login.
- f. In case of Revert Back by RO, the institute shall comply and re-submit the application for transfer.

4. Instructions to the Regional Office (RO)

- a. Upon receiving the request, the Regional Officer (RO) shall verify the request along with all supporting documents submitted by the candidate.
- b. After verification, the RO shall either Approve, Reject, or Revert Back the request with appropriate remarks. The specific remark shall be entered by RO for Reject or Revert Back.
- c. In case the application is re-submitted by the institute, the RO shall re-verify the revised submission accordingly.
- d. If the request is Approved:

- **For Inter-Region Transfers:**

The transfer shall be executed, and the vacancy will be updated in both the parent and prospective institutes accordingly. The RO shall upload the Transfer Order, which will be visible to both institutes/MSBTE.

- **For Intra-Region Transfers by DTE:**

The application shall be forwarded to the Directorate of Technical Education (DTE) for further processing. Upon issuance of the Transfer Order by the DTE, the transfer will be executed in the system, and the vacancy will be reflected in both the parent and prospective institutes. The DTE shall upload the Transfer Order, which will be visible to both institutes/MSBTE.

- e. If the request is rejected, the Parent and Prospective institute will be made aware of the reason of rejection by the RO/DTE.
